

Paul Arconati¹ (1754-1821)

Paul Arconati wordt in 1754 geboren als derde zoon van markies Giangaleazzo Arconati Visconti, derde markies van Busto Garolfo, kamerheer van de Oostenrijkse keizerin Marie-Theresia, en zijn vrouw Henriëtte, de jongste dochter van Alexander Louis Scockaert de Tirimont, graaf van Tirimont en heer van Gaasbeek. Zij waren in 1747 gehuwd en in 1750 naar Milaan getrokken. Paul erft het familiefortuin omdat zijn twee oudere broers (Carlo (1750-1816) en Giuseppe (1752-1770) jong gestorven zijn. Zijn zus Clémentine (1748-ca 1820) had als vrouw volgens de wetten van die tijd weinig rechten.

Paul Arconati werkt en woont in Brussel, op het Koningsplein in het Hôtel Arconati (het huidige Rekenhof tegenover het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten). Het Kasteel van Gaasbeek wordt vanaf 1797 zijn zomerresidentie. Hij spendeert fortuinen tot meerdere eer en glorie van zichzelf, maar het kasteel ligt er verwaarloosd bij. In 1797 en 1800 is hij burgemeester van Brussel. Hij is lid van de maconieke vrijmetselaarsvereniging 'Les Vrais Amis de l'Union' in Brussel, die zich voornamelijk met charitatieve en filantropische projecten bezighoudt.

Paul heeft een flamboyante persoonlijkheid. De geschriften van de Engelse kapitein Mercer uit 1815 geven een mooie beschrijving van de kasteelheer en zijn burcht. Hij is een fervent bewonderaar van Napoleon (1769-1821) en laat voor hem in het kasteelpark een triomfboog bouwen (doel was langs deze triomfboog een weg aan te leggen die Brussel rechtstreeks met Parijs verbond). Hij onderneemt verre reizen die hem tot aan de Noordkaap brengen. Na een bezoek aan Turkije kleedt hij zich als een Ottomaans edelman, mét tulband en kromzwaard, en slaat soms een tentenkamp op in de salons. Hij laat zijn koets bespannen met vijf paarden en één muilezel als protest tegen een besluit van de Nederlandse koning Willem I dat stelde dat een koets met zes paarden een exclusief koninklijk voorrecht was. Hij wordt ook steeds wereldvreemder. Zo verzamelt en schrijft hij de meest uiteenlopende recepten, van medische tot culinaire recepten, en stelt hij ettelijke geschriften op met een plan voor wereldvrede.

Paul heeft samen met Barbe Taverne een dochter, Sophie D'Arc, die in 1789 geboren werd in Tilff (bij Luik). De moeder sterft vrij vroeg en Sophie groeit grotendeels op bij haar vader in Gaasbeek en Brussel. Ze spreekt hem aan met "tuteur" of voogd. Hij heeft haar nooit erkend. In 1807 huwt Sophie met André Masson, een Frans avonturier die in de Nederlanden terecht kwam met de legers van generaal de la Fayette.

Paul sterft in 1821 en schenkt het domein aan zijn neef Giuseppe Arconati Visconti. Omdat Sophie nooit erkend was, kon zij geen aanspraak maken op de erfenis. Zij spant evenwel een proces aan tegen Giuseppe. Die laatste wint in 1829, al moet hij daarvoor wel zijn Italiaanse identiteit opgeven (hij was in Italië immers ter dood veroordeeld, vanwege zijn inzet voor het Risorgimento).

---

¹ Vanwaar het schrappen van de naam Visconti? Bij besluit van 8 november 1795 werden alle instellingen en rechten uit het ancien regime afgeschaft. Dus ook adellijke titels, voorrechten, heerlijkheden,... Voor aristocraten was het niet opportuun om met een naam rond te lopen die teveel naar hun vroegere privileges verwees. Voortaan ging Paul als citoyen Arconati door het leven, totdat Willem I hem in 1816 zijn titel terug schonk. Hij heette toen Paul Marie Remy Arconati Visconti, markies van Busto.